

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 9. veebruar 2026
(OR. en)

5824/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0244(NLE)

LIMITE

COPEN 26
DROIPEN 13
JAI 121
ENV 72
RELEX 116
COSCE 4

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS kriminaalõiguse kaudu keskkonna kaitsmist käsitleva
Euroopa Nõukogu konventsiooni sõlmimise kohta

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2026/...,

...,

**kriminaalõiguse kaudu keskkonna kaitsmist käsitleva
Euroopa Nõukogu konventsiooni sõlmimise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 83 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹

¹ Nõusolek on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L ...).

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas nõukogu otsusega (EL) 2025/2493² allkirjastati 3. detsembril 2025 kriminaalõiguse kaudu keskkonna kaitsmist käsitlev Euroopa Nõukogu konventsioon (edaspidi „konventsioon“), eeldusel et see hiljem sõlmitakse.
- (2) Konventsioon on kooskõlas liidu eesmärkidega tagada keskkonnakaitse kõrge tase ja parandada keskkonna kvaliteeti, nii nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 191, ning võidelda keskkonnakuritegude vastu, muu hulgas kriminaalõiguse kaudu. Lisaks on liidu tegevuse eesmärk keskkonnakuritegude vastu võitlemisel kaitsta sellistest kuritegudest mõjutatud isikute põhiõigusi.
- (3) Konventsioonis sätestatakse konventsiooni eesmärk ja kohaldamisala, õiguslikud määratlused ja terminoloogia, kuriteod, juriidiliste isikute vastutus, karistused ja muud meetmed, raskendavad ja leevendavad asjaolud, menetlusõigused ja koostöö, ennetusmeetmed ja kodanikuühiskonna osalemine seoses keskkonnakuritegudega.
- (4) Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 11. aprillil 2024 ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 2 alusel vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1203³, mis on konventsiooniga suures osas kooskõlas.

² Nõukogu 1. detsembri 2025. aasta otsus (EL) 2025/2493 kriminaalõiguse kaudu keskkonna kaitsmist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L, 2025/2493, 5.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2493/oj>).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1203, mis käsitleb keskkonna kaitsmist kriminaalõiguse kaudu ning millega asendatakse direktiivid 2008/99/EÜ ja 2009/123/EÜ (ELT L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

- (5) Komisjon osales liidu nimel läbirääkimistel ja tagas, et konventsioon on kooskõlas asjakohaste liidu õigusnormidega.
- (6) Liit peaks saama konventsiooniosaliseks koos oma liikmesriikidega, kuna konventsiooniga hõlmatud valdkonnad kuuluvad liidu ja tema liikmesriikide pädevusse. Konventsioon tuleks liidu nimel sõlmida seoses küsimustega, mis kuuluvad liidu pädevusse niivõrd, kui niivõrd konventsioon võib ühiseid norme mõjutada või nende kohaldamisala muuta.
- (7) Jagatud pädevuse valdkonnas säilitavad liikmesriigid oma pädevuse niivõrd, kui niivõrd konventsioon ei mõjuta ühiseid norme ega muuda nende kohaldamisala. Konventsiooni sõlmimine liidu poolt ei piira liikmesriikide pädevust konventsioon ratifitseerida või heaks kiita vastavalt nende riigisisestele menetlustele.
- (8) Selleks et tagada konventsiooni ja direktiivi (EL) 2024/1203 kooskõla ning konventsiooni ühetaoline ja tõhus kohaldamine, peaks liit eelkõige kasutama konventsiooni artikli 56 lõikes 3 sätestatud võimalust täpsustada reservatsiooni abil mõistet „õigusvastane“ ja teatavaid mõisteid, mida kasutatakse konventsiooni kohaste kuritegude määratlemisel. Sellekohane reservatsioon on lisatud käesolevale otsusele. Kõnealune reservatsioon ei piira muid reservatsioone või avaldusi, mida liikmesriigid võivad soovida teha eraldi, kui see on lubatud. Kui liikmesriigid kaaluvad reservatsioonide või avalduste tegemist eraldi, peaksid nad komisjoni sellest eelnevalt teavitama.

- (9) Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (10) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (11) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁴ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 25/2025 22. septembril 2025.
- (12) Konventsioon tuleks heaks kiita ja teha käesolevale otsusele lisatud reservatsioon,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Artikkel 1

Kriminaalõiguse kaudu keskkonna kaitsmist käsitlev Euroopa Nõukogu konventsioon kiidetakse heaks⁵⁺.

Artikkel 2

Käesolevale otsusele lisatud reservatsioon kiidetakse heaks⁶⁺⁺.

Artikkel 3

Kui liikmesriigid kaaluvad reservatsioonide või avalduste tegemist eraldi, teavitavad nad sellest eelnevalt komisjoni.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

... ..

Nõukogu nimel

eesistuja

⁵ Konventsiooni tekst on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L, ..., ELI: ...).

⁺ Delegatsioonid/ELT: vt dok ST 15396/25.

⁶ Reservatsioon on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L, ...).

⁺⁺ Delegatsioonid/ELT: vt dok ST 5824/26 ADD1.